

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška, soudců Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka, Miloslava Výborného (soudce zpravodaj) a soudkyň Daniely Zemanové a Lenky Kaniové v právní věci navrhovatelky: **vláda**, se sídlem nábřeží E. Beneše 4, 125 11, Praha 1, za kterou jedná na základě pověření JUDr. Václav Henych, ředitel odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra, se sídlem nám. Hrdinů 3, 140 21, Praha 4, proti odpůrkyni: politická strana **Strana demokratické obnovy**, IČ 71339981, Stoliční 1205/6, 405 02 Děčín, o návrhu na rozpuštění politické strany,

t a k t o :

- I.** Politická strana Strana demokratické obnovy **se rozpouští.**
- II.** Navrhovatelce **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III.** Likvidátorem politické strany Strana demokratické obnovy **je jmenován** Ing. Jiří Krejčířík, IČ 41138163, se sídlem Kubelíkova 1372/2, Děčín.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 14. února 2017 podala u Nejvyššího správního soudu vláda (dále jen „navrhovatelka“) návrh na rozpuštění politické strany Strana demokratické obnovy (dále jen „odpůrkyně“) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o politických stranách“). Tento návrh odůvodnila navrhovatelka tím, že rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. února 2015 č. j. Pst 27/2014 - 31 byla odpůrkyni pozastavena činnost, neboť opakovaně nesplnila povinnost vyplývající z § 18 odst. 1 zákona o politických stranách tím, že nepředložila Poslanecké sněmovně Parlamentu úplné výroční finanční zprávy za roky 2012 a 2013. Odpůrkyně však ani poté nečinila kroky k odstranění závadného stavu. Podle usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu č. 761 z 27. schůze konané dne 21. května 2015, ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2014, odpůrkyně nepředložila také finanční zprávu za rok 2014 [usnesení II písm. b) bod 54], a podle usnesení Poslanecké sněmovny č. 1232 z 47. schůze konané dne

25. května 2016, ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2015, odpůrkyně rovněž nepředložila finanční zprávu za rok 2015 [usnesení III bod 9].

[2] Odpůrkyně se k návrhu, ač Nejvyšším správním soudem vyzvána, ve stanovené lhůtě nevyjádřila.

[3] Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl Nejvyšší správní soud s presumovaným souhlasem účastníků řízení bez nařízení jednání.

[4] Podle § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Z § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, ve znění do 31. prosince 2016, vyplývala povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až f) tohoto ustanovení. Podle § 14 odst. 1 zákona o politických stranách, ve znění do 31. prosince 2016, může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu mimo jiné s § 17 až 19.

[5] Novelou zákona o politických stranách, provedenou zákonem č. 302/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, byl s účinností od 1. ledna 2017 zřízen Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí, na nějž přejdou kontrolní pravomoci v oblasti dohledu nad hospodařením stran a hnutí, dosud vykonávané Poslaneckou sněmovnou (§ 19f zákona o politických stranách v platném a účinném znění). Namísto Poslanecké sněmovny budou politické strany a hnutí předkládat své výroční finanční zprávy tomuto úřadu (§ 19h zákona o politických stranách v platném a účinném znění). Stále platí, že nesplnění této povinnosti bude důvodem pro podání podnětu vládě k podání návrhu Nejvyššímu správnímu soudu na pozastavení činnosti politické strany nebo hnutí, popřípadě na její rozpuštění (§ 14 odst. 1 a 2 zákona o politických stranách v platném a účinném znění). Nicméně podle přechodných ustanovení (čl. II bod 2 části první zákona č. 302/2016 Sb.) je zřejmé, že odpůrkyně má i nyní plnit povinnost předložit výroční finanční zprávy za roky 2012 až 2015 (případně též 2016) vůči Poslanecké sněmovně, která splnění povinnosti posoudí naposledy ve lhůtě do 7. června 2017, a že se splnění této povinnosti posuzuje podle zákona o politických stranách v dosavadním znění. Agendu výročních finančních zpráv politických stran a hnutí předá Poslanecká sněmovna nově zřízenému úřadu až letos, nejpozději do 30. září 2017 (čl. II bod 1 části první zákona č. 302/2016 Sb.).

[6] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuoobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu pátého soudního řádu správního. Podle § 96 s. ř. s. rozhoduje o návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí soud podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu.

[7] Nejvyšší správní soud předesílá, že podle jeho rozsudku ze dne 4. února 2015 čj. Pst 27/2014-31 již byla odpůrkyni pozastavena činnost, neboť opakovaně nesplnila povinnost vyplývající z § 18 odst. 1 zákona o politických stranách tím, že nepředložila Poslanecké sněmovně úplnou výroční finanční zprávu za rok 2012 a výroční finanční zprávu za rok 2013 nepředložila vůbec.

pokračování

[8] Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud ověřil tvrzení navrhovatelky a konstatuje, že podle usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu č. 761 z 27. schůze konané dne 21. května 2015, ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2014, odpůrkyně nepředložila finanční zprávu za rok 2014 [usnesení II písm. b) bod 54], a podle usnesení Poslanecké sněmovny č. 1232 z 47. schůze konané dne 25. května 2016, ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2015, odpůrkyně nepředložila finanční zprávu za rok 2015 [usnesení III bod 9]. Poslanecká sněmovna proto požádala vládu o podání návrhu na rozpuštění odpůrkyně, jak se také stalo.

[9] Protože podle § 96 s. ř. s. rozhoduje soud v tomto řízení podle skutkového stavu, který je tu v době rozhodnutí soudu, vyžádal si od Poslanecké sněmovny aktuální informaci ohledně předmětných výročních finančních zpráv.

[10] Ze sdělení Ing. M. H., tajemnice Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny, ze dne 4. dubna 2017, č. j. PS2017/42002017/KV/328, vyžádaného Nejvyšším správním soudem pro účely tohoto řízení, vyplývá, že se na stavu, popsaném v citovaných usneseních Poslanecké sněmovny, nic nezměnilo. Odpůrkyně svou povinnost předložit výroční finanční zprávu za rok 2013 stejně jako předložit úplnou finanční výroční zprávu za rok 2012 nesplnila ani dodatečně, přestože jí byla z tohoto důvodu činnost již pozastavena.

[11] Na základě výše uvedených skutečností Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podaný návrh je důvodný, neboť z údajů obsažených ve spise bylo zjištěno, že odpůrkyně skutečně nesplnila zákonem uložené povinnosti, neboť opakovaně v zákonem stanoveném termínu nepředložila příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně, úplné výroční finanční zprávy za roky 2012 a 2013, pro což již byla činnost odpůrkyně citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu pozastavena, a ani za roky 2014 a 2015, a neučinila tak ani později. Odpůrkyně tak opakovaně nesplnila zákonnou povinnost stanovenou v § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, ve znění do 31. prosince 2016, přičemž nesplnění této povinnosti představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o rozpuštění strany nebo hnutí [§ 13 odst. 1 písm. b) cit. zákona].

[12] Ze znění i smyslu § 14 odst. 1 a 2 zákona o politických stranách v platném a účinném znění je zřejmé, že za situace, kdy politická strana výroční finanční zprávu nepředložila buď vůbec, anebo ji nepředložila se zákonem požadovanými náležitostmi, a kdy se tak stalo opakovaně, takové porušení § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, ve znění do 31. prosince 2016, opodstatňuje rozpustit politickou stranu, jelikož platí, že „*strana a hnutí mohou být zrušeny rozhodnutím soudu o jejich rozpuštění ..., jestliže je jejich činnost v rozporu s § 1 až 5 nebo jestliže i po uplynutí lhůty stanovené v rozhodnutí soudu o pozastavení činnosti strany nebo hnutí trvají skutečnosti, pro které byla jejich činnost pozastavena*“ (§ 13 odst. 5 uvedeného zákona). Právě tato situace nastala v nyní projednávané věci.

[13] Proto Nejvyšší správní soud rozhodl o rozpuštění odpůrkyně jako politické strany.

[14] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Procesně úspěšné navrhovatelce, která by jinak měla na náhradu nákladů právo, nevznikly v souvislosti s řízením před Nejvyšším správním soudem náklady nad rámec její běžné činnosti, ze spisu ani jiné nevyplývají, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[15] Podle § 13 odst. 5 *in fine* zákona o politických stranách v platném a účinném znění soud v rozhodnutí o rozpuštění politické strany či hnutí určí současně likvidátora, kterým nesmí být osoba, jež byla členem této strany a hnutí. Jako likvidátor tak nepřichází v úvahu člen statutárního orgánu odpůrkyně ve smyslu § 191 odst. 3 občanského zákoníku, soud proto jmenuje likvidátora

z osob zapsaných do seznamu insolvenčních správců podle § 191 odst. 4 občanského zákoníku. Nejvyšší správní soud jmenoval likvidátorem odpůrkyně Ing. Jiřího Krejčířika, IČ 41138163, se sídlem Kubelkova 1372/2, Děčín, tj. v obci sídla odpůrkyně. Likvidace odpůrkyně se řídí podle § 187 a násl. občanského zákoníku. Podle § 205 likvidátor vyhotoví konečnou zprávu o průběhu likvidace a sestaví účetní závěrku a tyto dokumenty, příp. též návrh na použití likvidačního zůstatku předloží ke schválení Nejvyššímu správnímu soudu. Odměna a náhrada hotových výdajů likvidátora se řídí nařízením vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku a veřejných rejstříků právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů, a bude likvidátorovi na jeho návrh přiznána soudem po schválení konečné zprávy o průběhu likvidace.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné.

Politická strana **je oprávněna** podat návrh podle článku 87 odst. 1 písm. j) Ústavy České republiky, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o jejím rozpuštění není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 a § 79 odst. 1 věta druhá zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů).

V Brně dne 5. dubna 2017

Tomáš Langášek
předseda senátu